

מתיקנות הדרך היומית

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

הרבי הקדוש רבי יואל טייטלבוים מסאטמאר בעל "יואל משה" בן הרבי הקדוש רבי חנניא יום טוב ליפא בעל הקדושת יום טוב נסתלק ביום כ"ו אב תשל"ט

סיפר המג"ש הנודע בעל כבוד שבת על התורה הגאון רבי יקותיאל אלימלך פריעדמאן שליט"א: הסיפור הזה מאד חביב אצלי, כי שמעתי את זה בעצמי מבעל המעשה, וגם יש בזה מוסר השכל נורא. שמעתי את זה מהרב הגאון רבי נתן דוד זילבערשטיין ז"ל, שכשהגיע בנו הבחור לגיל שידוכין, הציעו לו שידוך שמצאה חן בעיניו, וכבר נקבע שביללה הקרוב יבואו לראות את המדוברת. אמנם בנתיים נשמע על המדוברת איזה דבר לא נעים, עד שרצו לבטל את השידוך. רבי נתן דוד הלך לשאול את הרבי הקדוש מסאטמאר כדת מה לעשות לעת כזאת. אמר לו הרבי הקדוש מסאטמאר: תתקשר מיד לאשתך בעודך כאן בבית, שבנתיים הולכים להמשיך את השידוך כרגיל, הולכים לראות את המדוברת, ואחרי זה תוכלו לעשות מה שאתם רוצים, אבל להפסיק עכשיו לפתע את השידוך, זה מבייש מאד את המדוברת, מה שאין כן אם הולכים להסתכל ומצטדקים שהיא לא מצאה חן בעיניהם, זה דבר שמתקבל יותר, כי הרי לתכלית זו הולכים להסתכל עליה, אם היא מוצאת חן, אבל לבטל סתם שידוך באמצע היום, זה הרבה יותר חמור.

רבי נתן דוד סיפר לי, שהרבי מסאטמאר ממש אחז בו, דחף אותו לטלפון, ולא נתן לו ללכת הביתה, עד שיראה בעיניו הטהורות איך שהוא מתקשר לאשתו, והוא מסכם איתה על כך, שלא הולכים לבייש בת ישראל. סיפור זה מעיד על הלב הנרגש של הצדיק הזה, ועד כמה זה עלה בדם לבו שלא להכאיב שום יהודי, ולהתחשב עם הרגשות של הצד השני.

*

הרה"ח רבי יוסף רחנבערג ע"ה מבורו פארק סיפר לי, שלפני ארבעים שנה הוא קיבל פעם טלפון מבהיל מלונדון, בנו הר"ר פינחס רחנבערג בישר לו בשורה מרה, שאשתו קיבלה אבנים בכליות, והרופאים אומרים שחייבים להוציא את זה תוך 48 שעות, כמובן על ידי ניתוח. רבי יוסף רחנבערג פחד מאד מניתוח מסובך כזה, תיכף ומיד רץ לרבי הקדוש מסאטמאר ובכה לפניו תמרורים, כשהוא מספר לו הכל. הרבי הרגיע אותו, והראה לו על חתיכת חלה "שיריים" ממלוח מלכה, שישלח את זה תיכף ומיד לאשה החולנית, ועצרת השם תבוא לה רפואה. רבי יוסף לא ניסה אפילו לחפש שלוחים הנוסעים מבורו פארק ללונדון, רק הוא בעצמו עלה מיד על המטוס הבא הנוסע מניו יורק ללונדון.

בהיותו על המטוס, התקשר לבנו וסיפר לו שהוא נמצא בדרך אליו, וכמובן לא יעשו את הניתוח, רק יחכו עליו, ובנתיים יראה להכניס בלב אשתו אמונת חכמים. ויהי כאשר כלתו הכניסה לפיה את השיריים ממלוח מלכה ששלח הרבי, מיד נעלמו האבנים כלא היה, ויהי לאות ולפלא. כשהרופא פגש אחר כך את בעלה של החולנית, הר"ר פינחס רחנבערג, שאל אותו איך חל בפתע פתאום שינוי גדול זה, וסיפר לו רבי פינחס שהוא מופת מהרבי מסאטמאר. אם כן - אמר הרופא, אפשר להשתמש עם החלה ששלח לעוד כמה חולים...

הצידה לדרך שהציל את הרבי הקדוש

מחילת חוב של שלש מאות רובל תמורת דינר אחד

השבוע בדף היומי (כתובות דף נא): נלמד בסייעתא דשמיא על "שביי מלכות". נספר סיפור מרטיט שנלמד מזה גם על אהבת ישראל וגם על מצוות פדיון שבויים, של הרבי הקדוש, איש אלוקים, צדיק יסוד עולם, רבי משה לייב מסאטמאר.

כך סיפר הרבי הקדוש רבי דוד משה מטשורטקוב זי"ע ועכ"ל, מהרב הקדוש הרבי רבי משה לייב מסאטמאר זי"ע

ועכ"ל, ומצוות פדיון שבויים שלו: שהרבי הקדוש מסאטמאר היה שבע שנים בניקלשבורג, שם יצק מים ולמד סתרי תורה מפי הרבי הקדוש הרבי רבי שמעלקא מניקלשבורג זי"ע ועכ"ל. כשנגמר השבע שנים, קרא לו הרבי רבי שמעלקא והורה לו לחזור הביתה. ונתן לו צידה לדרך: ככר לחם אחד, ודינר זהב, ובגד לבן שנקרא "קאלאט", ושלח אותו הביתה לשלום.

איש
אלוקים
קדוש
היהודי
הזה

לקח הרבי רבי משה לייב את הצידה לדרך בידו, ויצא לדרך לשוב הביתה אחרי שהוא נעדר מהבית שבע שנים.

בדרך הוא שומע לפתע קול בכי מר, הלך הרבי הקדוש רבי משה לייב מסאטמאר אחרי הקול, להציל את הבוכה מצרתו. עד שהוא הגיע לבית אחד, וראה שם יהודי עצור עם אזיקים במרתף הבית, והאיש המסכן זועק ובוכה על מר גורלו.

נכמרו רחמיו של הרבי הקדוש רבי משה לייב מסאטמאר על היהודי ושאל אותו, למה אתה עצור בבית הזה. האיש השיח את לבו בפניו על הצרה הכאובה שיש לו, זה כמה שנים שהוא שוכר את הפונדק בכפר, אך בשנים האחרונות המסחר לא עלה לו יפה, ולא היה לו מאין לתת את הדמי שכירות לאדון הכפר. במשך הזמן גדל החוב עד שעכשיו הוא כבר חייב לאדון שלש מאות רובל כסף, ולכן שם אותו האדון במרתף, שישב שם במעצר עד שיביא לו את הכסף.

תיכף ומיד הוציא הרבי הקדוש רבי משה לייב מסאטמאר את הלחם שנתן לו הרבי מניקלשבורג, חרק את זה אליו מעבר לחלון, כדי שהאיש יוכל קצת להחיות את נפשו. לאחר מכן רץ מהר לאדון לדבר אתו בקשר ליהודי הזה. כשהגיע לאדון, הוא רצה לתת לו את הדינר זהב שנתן לו הרבי רבי שמעלקא, תמורת החוב של השלש מאות רובל של היהודי. אבל האדון

סירב, מה? אני יוותר על חוב של שלש מאות רובל של כסף, בדינר אחד. הרבי רבי משה לייב מסאטמאר ניסה להפציר בו, אבל הוא לא רצה לשמוע, ובלית ברירה חזר הביתה בפחית נפש.

אבל לבו של הרבי רבי משה לייב מסאטמאר לא שקט, הרבי היה שטיק מסירות נפש, צדיק יסוד עולם, ולא היה מסוגל לעזוב את היהודי הזה במר נפשו. בגודל רחמיו לא היה יכול להתאפק, והלך עוד פעם לאדון, לדבר על לבו שיקבל את הדינר זהב בחוב של הבן אדם שחייב לו שלש מאות רובל של כסף.

ואתו אדון שהגאווה שלו עלתה עד לשמים, כשראה שהוא חוזר עוד פעם לבקש על נפש היהודי, הוא קצף ורתח על הרבי הקדוש רבי משה לייב, על שהוא מטריד אותו בהפצרותיו. הוא התמלא זעם וחימה, ואמר למשרתים שלו, שישליכו אותו לבית הכלבים, כדי שרחמנא ליצלן הכלבים יאכלו את בשרו של הרבי הקדוש רבי משה לייב, ולא ישאר ממנו רק גל של עצמות רחמנא ליצלן.

המשרתים עשו כמו שנצטוו, והשליכו את הרבי הקדוש מסאטמאר לבית הכלבים. אבל לגודל הפלא לא חרץ כלב לשונו, לא עשו לו מאומה. כשהאדון ראה שהכלבים לא מזיקים לו, צייה להוציא אותו משם, ולהשליך אותו לגן החיות, כי האריה כבר בודאי יטרף אותו, שמה הוא לא יוכל להימלט מגזר דין מות.

כשראה הרבי הצדיק רבי משה לייב מסאטמאר את הסכנה הגדולה שנסקף לחייו, הוא התעטף בבגד - "קאלאט" שנתן לו הרבי רבי שמעלקא מניקלשבורג, והלך אל החיות בביטחון גמור שלא יזיקו לו. ואכן כך היה, כל החיות ברחו ממנו ולא הזיקו לו כלום. כשראה האדון עד היכן הדברים מגיעים, אמר בלבו, אכן איש אלוקים קדוש היהודי הזה. והתמלא בחרדת כבוד מפניו, תיכף ומיד הלך לגד עיניו לפתוח את המרתף והוציא את היהודי לחופשי, וישלחהו לביתו לשלום.

אחרי שסיפר הרבי רבי משה דוד מטשורטקוב זי"ע את הסיפור, הוא אמר באידיש, "ווי נעמט מען היינט אזוי אַ קאלאט" - איפוא מוצאים היום כזה סוג מלבוש ששומר על הבן אדם מפני חיות רעות.

(מתוך הפתיחה לשיעור - במחזור הקודם יבמות דף קיג, ד' שבט תשע"ה)

